

Kvalitet i professionsuddannelser

Evalueringsteknologier i
professionsuddannelser. Lektor Jørgen
Gleerup, SDU og UC Syddanmark

Tiden nu:

Tiden er præget af diskurs- og konstitutionskampe

Diskurskampe om begreberne, f.eks.:
kvalifikationer/viden, kompetencer/færdigheder, innovation/kompetencer

Konstitutionskampe om opgaverne, f.eks.
placeringen af læreruddannelsen (eksternt), fusioner og koncerter (internt)

Historisk rids:

1960'- og -70'ernes velfærdsstat: Professionernes storhedstid: autonomi og selvledelse, fagbureaukratier og sektor ministerier (det bliver for dyrt)

Donald A. Schön (1983/2001):

Professionelt repertoire: viden- og refleksion-i-handling

Professionel udvikling/kvalitet: rigiditet & relevans (parallelt med N. Luhmann, E. Wenger)

Den responsive stat

Fra 1980: New Public Management (NPM)

Politikerne blander sig i de professionelles relevans- og kvalitetskriterier: til faglig relevans kommer markedsrelevans og institutionel relevans

Fra 'rigiditet og relevans' til 'krav og kapabilitet'

Fag/sag – sag/fag?

Virksomhedsgørelse af offentlige institutioner
(mere effektivitet for færre penge)

2001 -: Konkurrencestaten

Koncerndannelser – fordobling af demokratiet

Selvskabt, polyfon og forhandlet udvikling?

Nyt relevans-/kvalitetskriterium:

Partnerskabsrelevans?

Ikke bare for dyr, men måske også for kompleks?

Kvalitet/evaluering: kontrol, læring, ritual,
konstituerende – innovation/nye sociale
infrastrukturer?

Centralt krav om decentral innovation:

Fra professionsetik til etiske øjeblikke?

Ole Vig Jensens

Uddannelsesredegørelse 1997

Det uddannelsespolitiske grundspørgsmål:
graderne af konvergens/divergens?

Dansk uddannelseskultur sammenlignet med
Dragernes

Fire scenarier: 1) randområde, 2) ny guldalder, 3)
omstilling efter dragemodellen og 4)
foregangsland

Institutionsredegørelserne

1997/98: Divergens vedrørende størrelse:

Danmark: én videregående uddannelsesinstitution per 26.000 indbyggere (gennemsnit: 827 studerende), Sverige: én per 258.000 (6.670 studerende), Norge: én per 150.000 (5.667 studerende).

Pædagogiske grundspørgsmål: Hvorfor? – Hvad?
- Hvordan? – **Hvor?** – Erkendelsesteori?

Institutionsredegørelse 1999

”Endelig skal strukturreformen underbygge en **opgradering** af den professionsrettede videregående uddannelsessektor. En vigtig del af denne opgradering består i at sætte fokus på institutionernes samlede vidensindsamling og –produktion, hvor der historisk set primært har været fokus på deres undervisningsopgave og snævre relation til de studerende.” (s. 7)

Fortsat

”at udvikle institutionerne fra undervisningsinstitutioner til videncentre, hvor undervisning og uddannelse fortsat er omdrejningspunktet, men hvor institutionernes øvrige opgaver fremstår tydeligt for de ansatte og for omverdenen.” (s. 12)

Margrethe Vestagers: UR98

Kvalitet er 'et luftigt begreb', der først giver mening, når det "ses i forhold til eksterne faktorer", hvorfor kvalitet "hele tiden må indholdsbestemmes i samspil med det omgivende samfund".

I praksis bestemmes kvalitet i undervisning og uddannelse af "en afvejning mellem forskellige hensyn præget af politiske værdier, økonomiske prioriteringer, faglig viden samt borgernes og brugernes ønsker og behov" (s. 3)

UR 98 - fortsat

”Definitionen af god kvalitet er i stigende grad blevet en del af en løbende demokratisk proces.” (ibid.)

Uddannelsesreddegørelse 2000

Sætter fokus på faglighed, stigende tværfaglighed i professionernes praksisfelter, samt diskuterer begrebet "kernefaglighed".

Fag-sag/sag-fag?

Fag-tid/tid-fag?

Rum/tid: aktivitet/aktivitet: rum/tid?

Bedre uddannelser (2002)

Outputstyring

Kvalifikationer, kompetencer og innovation,

- korresponderer med forskningsviden, praksisviden og udviklingsviden, samt viden, færdigheder og kompetence (komplekse og udviklingsorienterede situationer, herunder selvstændigt at kunne håndtere egen professionsidentitet).

Undervisning

Det strukturerende samvær: konstellationer af praksisfællesskaber/partnerskaber

Det undervisende samvær: forskningsviden, praksisviden og udviklingsviden

Det vejledende samvær: 'Policy-laboratorier' via partnerskaber

Resonans: Læremidler og innovativ didaktisering

Genskabe tabte sociale relationer – de- og rekobling: innovative evalueringer

Wengers læringsdesign (1998/2004):

Mening: dualitet mellem deltagelse og reifikation

Tid: designet/emergent

Rum: konstellationer af praksisfællesskaber

Magt: identifikation og negotiabilitet

Emergerende identitet: engagement, fantasi og alignment

Afsluttende bemærkninger

Stigende kompleksitet – ritual/realisme?

Innovative evalueringer –
partnerskaber/lærende konstellationer af
praksisfællesskaber?